

Guide till automatiserat inköp

Så får du kostnadseffektivitet i inköpsarbetet
inom reservdelar, partihandel och import.

Till läsaren

Alltför ofta förknippas inköp med för stora lagervärden, brister eller försenade leveranser. Bakom det här ligger oklara processer och splittrade arbetssätt. Inköp bör alltid utgå från ett strategiskt perspektiv, med målet att skapa konkurrensfördelar för företaget. Det är också logiskt: i många branscher står inköpen för upp till 80 % av omsättningen. Värdet skapas inte bara genom att skära kostnader, utan också genom att utveckla produkternas kvalitet och tillgänglighet. Det är så ni lägger grunden för målmedvetet inköp som skapar värde åt alla: organisationen, kunderna och era partners..

Från att släcka bränder till framförhållning

För att inköp ska stötta företagets strategiska mål är framförhållning helt avgörande. Med rätt framförhållning slipper ni de situationer där problem hanteras först när de slår igenom. Med ett proaktivt arbetssätt undviker ni resurskrävande "brandkårsutryckningar".

Målmedvetet inköp säkrar god tillgänglighet på produkterna, samtidigt som det håller koll på att inte för mycket kapital binds upp i lagret. Lagerpåfyllning ska ske effektivt, i rimliga leveranspartier. Inköpsfunktionens uppgift är att styra både kostnaderna och rörelsekapitalet i lagret. Och kom ihåg, varje sparad krona i inköp slår direkt mot resultatet.

Ett systematiskt arbetssätt skapar kostnadseffektivitet

Kärnan i målmedvetet inköp är, som namnet antyder, att målen styr arbetet. De målen ska kopplas hela vägen upp till företagets strategiska nivå. På den operativa sidan görs sedan inköp utifrån planer som bryts ner från målen. Och det som binder

ihop allt är informationsflödet. Tidig information möjliggör den framförhållning vi nämnde, men också styrning, långsiktig utveckling och fungerande riskhantering. Inom partihandeln hanteras till exempel ofta stora artikelvolymmer. Att lyckas med det kräver inte bara bra verktyg, utan också ett systematiskt arbetssätt. När inköparen har tydliga mål kan hen lägga sin tid på det som faktiskt leder till målet. Mindre arbetsbelastning ger direkt utslag i kostnadseffektivitet.

Verktyg för inköp

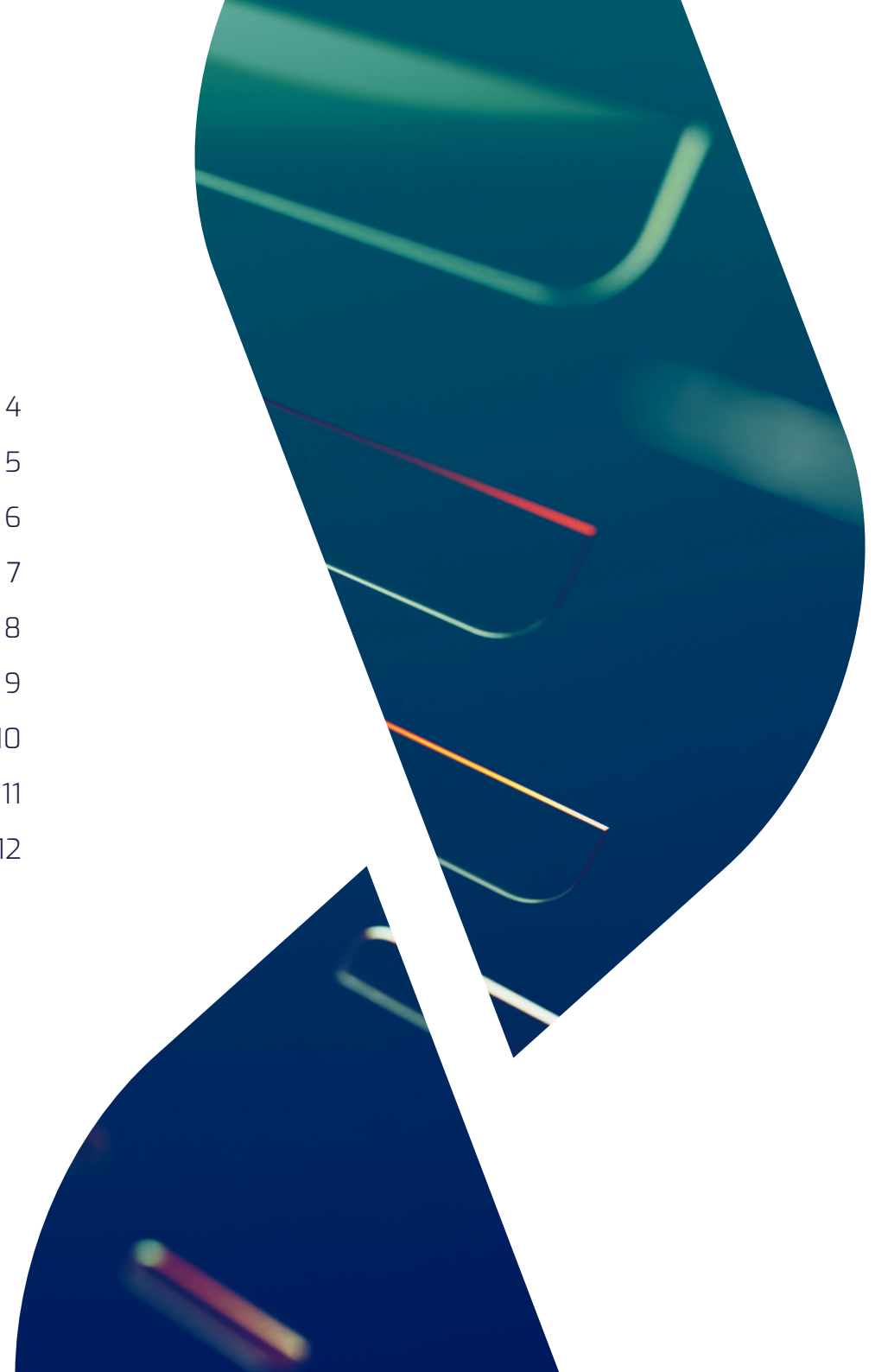
Digitaliseringen har gjort det möjligt att automatisera och digitalisera flera steg i inköpsarbetet med hjälp av system, så att värdefull tid frigörs till att utveckla verksamheten. Målen är ofta kopplade till tydliga mätetal, som hjälper er att följa arbetet, visa vad som funkar och peka ut vad som behöver utvecklas. I målmedvetet inköp jobbar funktionerna tillsammans. Eftersom målen för supply chain ofta rör hela organisationen är det avgörande att informationen flödar mellan alla berörda.

Med de här raderna hälsar vi dig välkommen till Leanwares guide om automatisering av inköp. Du får nya tankar och idéer om hur ni kan utveckla ert inköpsarbete så att det stöttar de strategiska målen, förbättrar resultatet och bygger ett sortiment som tjänar kunden.

Trevlig läsning!

Innehåll

1. Mål för inköpet.....	4
2. Case Helkama-Auto.....	5
3. ABC-klassificering i styrning av inköp	6
4. Case Mitsubishi Logisnext Europe	7
5. Få bort överskottet i lagret utan att höja leveranskostnaderna	8
6. Case RCK Finland	9
7. Tillgänglighet gör leveranserna snabbare och säkrare.....	10
8. LeanwareSCM – programvaran för automatiserat inköp	11
9. Hela försörjningskedjan i ett grepp med Elisa Industriq	12

Mål för inköpet

Eftersom strategiska mål och värdeskapande står i centrum för målmedvetet inköp, är det viktigt att följa upp hur de uppnås och att blicka framåt. Med noga valda mätetal blir framgångarna synliga och ni hittar de viktigaste utvecklingsområdena.

Typiska mätetal för inköpsfunktionen:

- Kostnader och besparingar
- Leveranssäkerhet
- Tillgänglighet
- Lagrets omsättningshastighet
- Prisindex
- Kvalitetsavvikelser och miljöansvar
- Antal mottagna leveransrader

Mätetalen hjälper er att inte binda för mycket kapital i lagret, säkerställer att kunderna får sina produkter, råvaror och komponenter i tid, och att hela verksamheten är kostnadseffektiv.

Förutsättningarna för ett toppresultat finns på plats när ni först sätter mål för de motstående nyckeltalen (lagervärde, arbetsbelastning, tillgänglighet) och sedan räknar fram en styrning som leder dit. Med rätt programvara och analys blir inköpet på riktigt resultatdrivet. När målen väl är satta sköter systemet styrningen automatiskt.

Lagervärde - Lagerförda artiklar

Lagerförda artiklar

■ Lager ■ Överskottslager

Kundcase

Helkama-Auto

"Nu gör maskinen jobbet och föreslår vad som ska köpas. Den jobbar förnuftigt och håller koll på både lager och inköp. Otroligt enkelt!"

Andreas Ehrnrooth

Försäljningschef, Helkama-Auto

The Skoda logo is displayed in white capital letters on a red rectangular background.

Företaget

Helkama-Auto är importör och återförsäljare av Škoda-bilar, reservdelar och tillbehör i Esbo. Helkama-Auto är ett familjeföretag och en del av den över hundra år gamla Helkama-koncernen.

Utmaning

Projektet handlade om att förändra inköpskulturen. Helkama-Auto ville köpa fler reservdelar åt gången men mer sällan, och på så sätt förbättra lönsamheten. Målet var att optimera inköpspartierna, alltså få ner antalet inköpsorderrader tydligt, och samtidigt minska arbetsbelastningen både för inköpet och i lagret.

Lösning

Med en programvara för inköp ville man göra hela inköps- och lagerverksamheten på Helkama-Auto smidigare, och samtidigt rejält förbättra de viktigaste nyckeltalen för försörjningskedjan.

Resultat

Programvaran har gett Helkama-Auto tydliga fördelar och konkurrenskraft mätt på flera olika inköpsmått: antalet inkomna rader har minskat, omsättningen har vuxit medan lagervärdet har hållit sig stabilt, antalet reservdelar i lager har minskat och servicenivån har förbättrats.

ABC-klassificering i styrning av inköp

När fel produkter ligger i lagret, när det inte finns något att sälja, eller när högt fyllt lager och stora mängder inköpsorderrader skapar ineffektivitet, är det dags att gå tillbaka till grunderna och sätta konkreta mål för inköp. Kärnan i styrningen av inköp är ABC-klassificering.

Med en ABC-analys klassificeras de lagerförda produkterna efter behov. Efter analysen räknas en idealomsättning ut per ABC-klass, där både kostnaderna för lagerhållning och arbetet per inköpsorderrad tas med i beräkningen. Nästan utan undantag följer artikelfördelningen 80/20-regeln, alltså att 80 procent av pengarna kommer från 20 procent av artiklarna. När artiklarna är ABC-indelade sätter ni klassvisa mål och börjar köpa enligt dem. När en produkts efterfrågan förändras uppdateras både inköspartiet och beställningspunkten automatiskt.

Den största delen av artikelmassan går att automatisera, vilket minskar inköpets arbetsbelastning betydligt. Då frigörs mer tid till noggrann styrning av artiklarna i toppklasserna, och avvikelser blir synliga i god tid.

Fördelar med klassificering:

- Inköpsarbetet blir effektivare. Tiden ni sparar kan läggas på utveckling istället för manuella moment, vilket ger tydliga besparingar.
- Realtidsuppföljning blir konkret, och ni får enkelt en heltäckande bild av sortimentet.
- Servicenivån höjs, kundnöjdheten ökar, och ni slipper onödiga leveranskostnader.

Kundcase

Mitsubishi Logisnext Europe

"Datadriven ledning, pålitlig data och beslut som bygger på fakta är väldigt viktigt för oss. Vi vill ge våra medarbetare exakt den data de behöver för att kunna fatta rätt beslut i sitt arbete."

Niklas Lindblad

Director, Order, Planning and Logistics, Mitsubishi Logisnext Europe

Logisnext

MITSUBISHI LOGISNEXT EUROPE

Företaget

Mitsubishi Logisnext Europe (MLE utvecklar, tillverkar och säljer lager- och motviktstruckar samt automattruckar och automationssystem, inklusive livscykeljänster. MLE är en del av den japanska Mitsubishi Logisnext-koncernen.

Utmaning

MLE ville utveckla leverantörs- och artikelhanteringen, samtidigt som man ville få bättre kontroll på lagervärden, artikelstyrning, produktionens servicenivå, produktpolicy, mätetalsuppföljning och inköpsparametrar. De tidigare arbetssätten var helt enkelt inte tillräckligt moderna för att klara allt det.

Lösning

Samarbetet inleddes med en förstudie. Inköpsavdelningens kompetens stärktes genom utbildning i ABC-logik, artikelanalys, styrparametrar och artikelplanering. Därefter rullades programvaran för inköp ut, tillsammans med Power BI-mätare för rapporteringen.

Resultat

Tydligt definierade huvudmätare gjorde uppföljningen vassare. Moderna rapporteringssätt har lyft leverantörshanteringen till en mer professionell nivå, och leveranstider och precision går nu att följa upp på riktigt.

Få bort överskottet i lagret utan att höja leveranskostnaderna

Globala störningar på marknaden (bland annat covid-19 och kriget i Ukraina) skapade allvarliga tillgänglighetsproblem för komponenter och material. Företagen reagerade genom att bygga upp större säkerhetslager. Med ränteläget länge nära noll var lagerhållning inte särskilt dyrt. Nu har läget vänt rejält. Räntorna har stigit, och med dem lagerkostnaderna. Det finns ett tydligt behov av att avveckla det överskottslager som byggts upp.

Överskott i lagret blir synligt när ni har satt mål och en plan för lagernivåerna. Lager som överstiger målnivån är ren kostnad, så att avveckla det är alltid förnuftigt. Optimering av lagernivåerna behöver göras till en löpande process. Som tur är gör tekniken och moderna lagerprogram det möjligt att hantera och styra lagret i realtid.

Tips för att minska överskottslagret

- **Produktpolicy.** Fatta beslut om vilka artiklar som ska lagerföras utifrån kundernas faktiska efterfrågan.
- **Framförhållning.** Använd försäljningshistorik och trender för att förutspå efterfrågan.
- **Inte på bekostnad av tillgängligheten.** Dimensionera säkerhetslagren rätt så att ni klarar både svängningar i efterfrågan och leveransstörningar.
- **Använd ABC-analysen.** Håll åtminstone omsättningshastigheten på A- och B-produkterna med högt försäljningsvärde tillräckligt hög.
- **Reagera.** Håll styrparametrarna uppdaterade och vidta åtgärder när efterfrågan ändras eller leveranserna störs.

Rätt artiklar i lagret.

Vad ska lagerföras?

Målbaserad styrning.

Hur mycket ska lagerföras?

Underhåll av styrvärden.

Hur fylls lagret på?

Kundcase

RCK Finland

"Det är viktigt för oss att få och förstå data, särskilt när det gäller leveranssäkerhet genom hela försörjningskedjan. Ur inköpets perspektiv är såklart också nollrader, omsättning, tillgänglighet och lagervärde intressanta."

Venla Anttonen

Supply Chain Manager, RCK Finland

Företaget

RCK Finland är ett finländskt familjeföretag som grundades 1930 och erbjuder klassiska arbetsplatsprodukter samt andra centrala delar, tjänster och produktkoncept för vardagen på jobbet.

Utmaning

RCK Finland ville följa med i utvecklingen och få en praktisk lösning som pratar med det befintliga affärssystemet (ERP och underlättar det dagliga inköpsarbetet.

Lösning

RCK Finland hade redan erfarenhet av tidigare produkter från Elisa Industriq, så det kändes naturligt att fortsätta utvecklingsarbetet med en samarbetspartner de redan kände. LeanwareSCM valdes för sin moderna ansats.

Resultat

Inköpet blev enklare, och lösningen är mer användarvänlig än sina föregångare. Styrningen blev smidigare när lager, artiklar och ABC-klasser kan styras så att tillgänglighet, omsättning och lagervärde håller sig på önskad nivå.

Tillgänglighet gör leveranserna snabbare och säkrare

Tillgänglighet betyder helt enkelt att det ni har bestämt er för att lagerföra också faktiskt finns i lagret. När produkternas tillgänglighet sitter på plats blir både hög leveranssäkerhet och blixtnabba leveranser möjliga, och servicenivån höjs. Uppföljning är viktig genom hela försörjningskedjan, från inkommande gods och leverantörer hela vägen ut till kunden.

Leveranssäkerhet och leveranstid är centrala för konkurrenskraften, eftersom kunden väljer utifrån när hen kan få produkten. Båda slår direkt mot kundnöjdheten. Kunden kan optimera sina produktionsprocesser och undvika driftstopp om hen kan lita på informationen om när beställda råvaror eller komponenter levereras. Företag som kan erbjuda bättre leveranssäkerhet och snabbare leveranser än konkurrenterna får en viktig konkurrensfördel på marknaden. Omvänt skadar dålig leveranssäkerhet företagets rykte och varumärke, och leder till förlorade intäkter.

Tips på bättre leveranssäkerhet:

- **Tydliga leveransprocesser.** Programvara och rapporter ska stötta processerna.
- **Hög tillgänglighet.** Se till att artiklarna finns på plats direkt.
- **Tydliga regler för vad som ska lagerföras.** Ta beslut utifrån efterfrågan.
- **Optimala säkerhetslager.** Dimensionera säkerhetsnivåerna planmässigt med hjälp av automation.
- **Uppföljning.** Följ leveranser och leveranssäkerhet systematiskt och utveckla arbetssätten löpande.

LeanwareSCM – programvaran för automatiserat inköp

Med LeanwareSCM håller sig lagernivåerna alltid på rätt nivå, säljvarorna tar aldrig slut, och ni undviker överskottslager.

LeanwareSCM lyfter nyckeltalen för supply chain-hanteringen: tillgänglighet, lageromsättning och arbetsbelastning. Inget kapital binds upp i onödan, och ytanvändningen blir effektivare. Inköpet blir enklare med ett visuellt och tydligt verktyg, vilket frigör tid till att planera och hålla koll på de viktigaste produkterna. LeanwareSCM ger tydliga besparingar på både kostnader och arbetstid, och tiden ni sparar kan läggas på utveckling istället för manuella moment.

Programvaran ger en heltäckande bild av sortimentet i realtid, så att produkterna inte tar slut och ni inte missar försäljning. Leveranssäkerhet och leveranstider förbättras, dyra restleveranser försvinner, företaget växer och kunderna är nöjda.

Över 2 000 inköpare litar på programvaran.

Leveranssäkerhet, kundnöjdhet och resultat

- Produkterna tar inte slut, och ni missar inte försäljning. Leveranssäkerheten höjs, dyra restleveranser försvinner, företaget växer och kunderna är nöjda.

Rätt lagernivåer och optimal lagerutnyttjande

- Inga produkter lagerförs i onödan, inget kapital binds upp i onödan, och ni får ut mer av lagerytan.

Smidigare inköpsprocesser

- Inköpsarbetet blir 30–40 procent effektivare när allt detektivarbete kring vad som behöver göras försvinner. Inköp har aldrig varit så enkelt.

Produktionen drabbas inte av materialbrist

- Produktionsplanerna håller och genomloppstiderna kortas. Produktionen blir flexibel, och det onödiga arbetet minskar.

Vill ni veta hur mycket inköpet kan automatiseras hos er?

Kontakta oss på: elisaindustriq.se

Läs mer:

- [Kundberättelser](#)
- [Blogg](#)

© Elisa Industriq AB. All rights reserved. Trademarks are the property of their respective owners.

Version v2.0 · 2025-12-01

This publication is provided "as is." Information is subject to change without notice.
Compiled from public sources and internal analysis.

ELISA INDUSTRIQ